

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr., și titluri de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popului Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumerează și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Înalta vizită
la București.

X.

Entuziasmul în războie.

Am atins în urmă o chestiune delicată, care ar cere pentru sine o desvoltare specială: *chestiunea entuziasmului sau lipsei de entuziasm cu care ar lupta soldații naționalităților asuprite și nemulțumite din monarhia noastră în cazul unui eventual război.*

Ca să ne dăm seamă de importanța acestei chestiuni e destul să ne aruncăm o privire fugitivă asupra stării de lucruri din Ungaria, din acest punct de vedere considerată, și să tragem consecințele logice din experiențele și învățămintele pe care istoria ni-le pune înainte.

Naționalitățile asuprite din Ungaria, dau armatei un contingent de 800 de mii de soldați, dintre cari numai Românii contribuiesc cu 200 de mii (vorbind, firește, în cifre rotunde); Maghiarii, cu Jidani cu tot, dau un contingent de vre-o 400 de mii, adică numai jumătate cât celelalte naționalități, în proporție cu numărul lor de locuitori. În treacăt fie zis Jidanii, acești „Maghiari de 5 pițule”, sunt pe cât de buni negustori și exploatare de »patriotism« în timp de pace, pe atât de slabi și fricoși soldați — așa încât ei nu vor apăsă mult în cumpăna victoriei în cazul unui război.

Prin urmare două treimi ale armatei Ungariei le formează fiii popoarelor apăsate și nemulțumite, pentru care nu există legi, nici dreptate și nici putință de a se desvolta în liniște în propria lor patrie.

Își dau seamă Maghiarii, își dau seamă mai ales acei interesați, ca Ungaria să fie puternică în cazul unui război, ce va să zică o asemenea situațiune?...!

Istoria ne arată un lucru, cu aceeași nedesmințită constanță, pornind din cele mai îndepărtate timpuri și până în zilele noastre, și anume că războaiele s'au câștigat totdeauna prin entuziasm, mai mult decât prin forța numărului ori superioritatea strategică, — după-cum tot istoria ne arată, că nici-odată popoarele asuprite n'au luptat cu entuziasm.

Prin puterea și superioritatea numărului a apărut oare Leonida, cu cei 600 de Sparțiați ce-l însoțeau, strimtoarea Termopile contra milioanei de Persi ce voiau să o frângă, sau doar prin entuziasm?

Răspunsul nu e greu de dat.

Prin entuziasm ear' nu prin număr, au dobândit Grecii bătăliile dela Maraton și dela Salamina; prin entuziasm și numai prin entuziasm s'au înălțat Romanii; prin entuziasm s'a menținut secolii de-a rândul Cartagina în contra invincibilului imperiu; prin entuziasm s'au organizat cruciadele; prin entuziasm au câștigat vovozii Moldovei și ai Țării-Munteștii victoriile lor strălucite în contra Turcilor....

De câte-ori ne aflăm în fața unei mișcări spontane a populațiunilor, de câte-ori istoria ne oferă momentul și spectacolul unui elan general sincer, plin de abnegație și făcător de minuni, de atâtea-ori trebuie să căutăm explicația lui într-o idee sau într-o înțelegere de lucruri de ordine mai înaltă, care mișcă și entuziasmează masele.

La un conștientios studiu critic al carierei militare a celui mai mare general al timpurilor moderne, Napoleon I, vom vedea, că victoriile sale se datoresc mai puțin geniului sau strategic, decât însușirilor de care erau cuprinse trupele sale.

Napoleon ar fi rămas, într'adevăr, un bun matematician, un minunat om

de legi, un genial strateg, — și numai atâta, — dacă soldații sei și întreg poporul francez, de abia eșit din revoluția pentru asigurarea „drepturilor omului”, n'ar fi fost minat în lupte de entuziasmul ce-l stăpânea de a răspândi în Europa principiile marelui revoluționi și de a le da pretutindenea un corp palpabil.

Lodi, Castiglione, Arcole, Rivoli, Favorita, Marengo, Austerlitz, Iena, Auerstaedt, Eylau, Friedland, Wagram, etc. sunt tot atâtea localități unde acest entuziasm a făcut minuni de vitejie, ilustrând nu numai numele lui Napoleon, ci al atâtor alți generali ai sei, ca Moreau, Masséna, Jourdan, Ney, Bernadotte etc. și răspândind pretutindenea principiile aducătoare de pace și fericire în omenime, principiile libertății, egalității și fraternității.

Și ce a adus declinul și înfrângerea puterii lui Napoleon?

Slăbirea entuziasmului la Francezi și înălțarea aceluiași entuziasm la popoarele ce el le învinsese și supusese: — mai întâiu la Spanioli, ale cărora mase populare i-au fost dela început ostile și au organizat apoi cunoscutele *juntas* revoluționare; — după aceea la Germani, cari se mișcă la vocea lui Fichte, Arndt, Schleiermacher, Humboldt etc., se entusiasmară la căldura patriotică a versurilor lui Koerner, se organizaseră sub Stein, Hardenberg, Scharnhorst, Gneisenau, Blücher și alții și constituiră *landwehr*-ul, *landsturm*-ul, vânătorii lui Lutzow și diferite alte corpuri de apărare națională; — mai pe urmă la Ruși, cari au sacrificat cu atâta entuziasm și abnegație Moscva dându-i foc, la ordinul lui Rostopchin, ceea-ce i'a atras lui Napoleon retragerea desastroasă din 1812, mai ales la Beresina; — și în sfârșit la Englezi, — ceea-ce trebuia să însemneze căderea definitivă a puterii lui Napoleon la Waterloo.

Dar' nu trebuie să căutăm exemple așa de depărtate, în timp și loc, pentru a arăta puterea entuziasmului trupelor și înfrîurirea lui asupra victoriei în războie. Patria noastră a făcut deasemenea instructive experiențe în această privință.

La anul 1848, Maghiarii luptau pentru realizarea idealurilor lor naționale. Kossuth era pentru ei un adevărat semizeu. Întregul popor maghiar s'a mișcat la vocea lui și a colaboratorilor lui. Resultatul îl știm: ei au învins trupele austriace din Transilvania, care au fost silite, la un moment dat, să părăsească țara și să treacă în România.

În același an, Românii din Transilvania luptau pentru apărarea patriei și pentru naționalitatea lor, de o potrivă amenințate. Ei luptau în contra Maghiarilor; erau înarmați cu lănci, foarte puțini cu puști, pe când Maghiarii erau înarmați cu puști și tunuri; dar Românii luptau cu entuziasm; ei au făcut minuni de vitejie și au fost peste tot învingători. Pe Vasvári, care venise în contra Moților, l-au nimicit, cu armata cu tot, la Fântânele; pe Hatvani l-au bătut de două-ori și din bătaia din urmă de abia a scăpat cu vre-o 50 de soldați; chiar și Kemény Farkas, care venise cu vre-o 7000 de soldați, cu tunuri și rachete, a fost bătut și alungat din munți.

Și trebuie să notăm un lucru: Pe atunci, la 1848 și 49, Românii nu aveau soldați instruiți, afară de cei cari serviau în miliție, așa încât formarea legiunilor de apărare era cu mult mai anevoioasă decât ar fi bunăoară astăzi, când avem în fiecare comună zeci și sute de Români instruiți în ale artei militare...

Mai târziu, la 1859, când Austria și Ungaria erau guvernate prin absolutism, avem earăși un exemplu de desastrul la care duce lipsa de entuziasm în războie. Popoarele din monarhie erau nemulțumite cu sistemul

de guvernare de atunci și în genere apăsate prin politica de germanizare forțată, ce se decretase din Viena. Ele au luptat deci numai de silă, și fără de nici un entuziasm, — după-cum o dovedesc bătăliile dela Montebello și Solferino.

În sfârșit, pe timpul războiului cu Prusia și Italia, la 1866, toate popoarele din Austro-Ungaria erau nemulțumite. Ungurii aveau prospecte de a realiza dualismul, dar' nu aveau încredere în regulul de atunci; Românii, cărora li-se răpise autonomia Transilvaniei prin dieta din 1865, ținută la Cluj, erau amăriți până în suflet; Sașii deasemenea; celelalte popoare, — Sârbi, Slovaci și Croați, — vedeau prăpastia în care monarhia se aruncă, dar' le lipsia și lor ori-ce însușire. Și care a fost rezultatul războiului cu Prusia? Bătăliile și înfrângerile dela Sadowa și dela Königgrätz. Succesele dela Lizza și dela Custozza, contra Italianilor, unde, în treacăt fie zis, tot regimentele românești s'au distins și au salvat onoarea armelor noastre, — n'au modificat situațiunea generală a monarhiei, nici în tratatul dela Praga, nici în cel dela Viena.

În scrisoarea sa a treia, marelui nostru poet Mihail Eminescu ne descrie bătălia dela Rovine. Baiazid trecuse Dunărea în Țeara-muntenească. Mircea-cel-Mare pregătise cum putuse apărarea. Înainte de a începe lupta, poetul ne înfățișează pe Voievodul Țării-muntenești, »un bătrân atât de simplu, după vorbă, după port«, cerând lui Baiazid pacea și rugându-l să se întoarcă peste Dunăre, dând astfel Românilor »un semn de milă Măriei Sale«. Baiazid îi răspunde, că n'o să se împedec de un moșneag în calea lui biruitoare, din care nu l'a putut opri »toată floarea cea vestită a întregului Apus, tot ce stă în umbra crucii... La ceea-ce Mircea răspunde:

„Tu te lauzi că Apusul înainte ți-s'a pus?
Ce-i mină pe ei în luptă, cea voit acel Apus?
Laurii voiau să-i smulgă de pe fruntea ta de fier,
A credinței biruință căta ori-ce cavalier.
Eu? Imi apăr sărăcia și nevoile și neamul!
Și de-aceia se te mișcă 'n țeara asta: Aiul, ramul,
Iui e prieten numai mie, eară fie dușman este...»

Și după aceea lupta se dă, ear' »peste un cias păgânitatea e ca pleava vânturată«.

Ceea-ce a voit, și atât de frumos a isbutit, poetul se zugrăvească și se înfățișeze în acest tablou, e tocmai entuziasmul, e tocmai iubirea de țeară, acest »zid« ce nu se înspăimintă de nimic și care asigură izbânda în războaie.

Ei bine, acest entuziasm, acest sentiment înălțător de suflet, va lipsi soldaților popoarelor apăsate, nedreptățite și umilite din monarhia noastră în cazul unui război, la care ar fi chemați să dea tributul lor de sânge. Nu poți lupta cu entuziasm, când știi că tu și părinții tăi sunteți persecutați în patria voastră, și când victoria ta va întări numai pe prigonitorul tău.

Un viitor război va releva toată slăbiciunea internă a monarhiei noastre, și în special a Ungariei, dacă nu se vor lua, cât mai este vreme, măsuri de radicală îndreptare, făcându-se dreptate popoarelor din patrie, apăsate, nedreptățite și amenințate în existența lor, — popoare în care reșede adevărata forță a monarhiei.

Sibiu, 8 Septembrie n.

Unde-i fondul lui Jancu? Pretutindenea între Români știea, că fondul adunat pentru momentul lui Jancu este mântuit, a făcut cea mai bună impresiune. Îndată însă oamenii se întreabă: unde-i fondul? ce se face cu el?

Întrebări foarte legitime acestea, cari de sine se impun, și cari pretind imperios un grabnic răspuns liniștitor. Răspunsul vor avea să-l dea cei-ce au administrat fondul, și credea că-l vor și da. Până atunci însă, cre-

dem că facem un serviciu cauzei, reamintind un lucru.

Di Ioan Slavici, cel cu „Astra la Constantinopol și Creta”, scria în broșura sa „*Tribuna și Tribuniștii*” la pagina 58 următoarele:

„Di Ioan Russu pornise o „colectă” pentru ridicarea unui monument la mormântul lui *Avram Iancu*. S'au adunat câteva mii de florini pe cari le primise dl Liviu Albini.

„Guvernul a oprit „colecta” și a dispus sechestrarea banilor. Când era să se facă sechestrarea, banii se aflau în mâinile altei persoane, dela care guvernul maghiar nu poate se sechestrare nimic“.

E-tă un răspuns la întrebarea de mai sus, dar' un răspuns, care nu îndestulește încă pe cei-ce au contribuit la ridicarea monumentului lui Jancu.

Diplomațenia lui Slavici. „Gazeta Transilvaniei” scrie despre noul debut al lui Slavici, sub titlul: „*Paralizia progresivă a ventricolului dela Măgurele*”, următoarele:

„Un bun cunoscut al nostru ne-a făcut astăzi nu tocmai rara surprisă de a ne prezenta un număr al „Gazetei” din București, care este mărjit pe pagina întâiu earăși de un articol al „condeului simbrăș”.

„Între alte multe piramidale insanități, cari nu mai pot fi bune nici pe seama poliției secrete, autorul debitează, în fața adunării strict culturale a Asociațiunii, ce s'a ținut la Lugoj, următoarea concluziune...:

(Aici reproduce partea cu „Constantinopolul, Creta etc.).

„Și această nărozie epocală — continuă „Gazeta Transilvaniei” — o mai prevede încă și cu semnătura sa: Ion Slavici!

„Dacă era de lipsă o probă mai mult, că „condeul simbrăș” a ajuns în halul *paralizei progresive*, atunci articolul din chestiune o dă cu prisos.

„Rămâne ca „Gazeta” din București să aprecieze, dacă dispune încă de destule fonduri și pentru a trimite pe acest tip de colaborator la profesorul Krafft-Ebing“.

În giurul milleniului. Un articol interesant găsim în *Unirea* din Blaj. Ea îl traduce dintr-o foaie nemțească; noi îl reproducem. Eată-l:

„Kath Vereinsblatt” din Viena publică în anul seu din 1 a l. c. cu inscripția „Wir und die Ungarn” despre tema aceasta un articol scris de D. Schleich, deputat în Landtag și în Reichsrath și profesor de etică în seminarul diecesan din St.-Pölten. Reproducem dintr'insul următoarele:

„A produs oare-care senzație, ba unor cercuri singuratici le-a chiar displicut foarte tare, când Dr. Lueger a declarat în adunare publică, ca numai un inamic al poporului german, un inamic al Austriei poate să meargă la Budapesta la expoziția millenară. Pe cum se întâmplă în atari cazuri, cuvintelor lui li-s'a atribuit un sens, care nu se cuprinde într'însele. Ziceau, că ori-ce expoziție e oare-ce internațională, că oamenii în interesul progresului și al culturii au să se bucure, când oarecare națiune arăzează la vederea ori-cui într-o expoziție produsele sale.

„Omul poate într'adevăr să și dea consensul la acestea; eu însă o fac. B-e probabil, că eu încă aș merge în umi la Budapesta și mi-aș privi expoziția, de cumva nu ar fi ceva la mijloc.

„Mai întâiu să nu grăim despre Ungaria. Să ne închipuim, că e vorba p. ex. despre Turcia. Dacă țeara asta ar fi nge, să facă o expoziție universală a produselor sale agro-nomice, industriale și artistice, sigur nimeni nu ar avea cuvinte de împotivire, dacă ar peregrina la Constantinopol ori-cât de mulți Austriaci. Dar' să presupunem, că Turcia va să expună trofeele de învingere, pe cari le-a dus acasă din invasiunile de jefuire, cari le făcuse odinioară în patria noastră, și ne-ar invita, să ne bucurăm împreună, că Turcii de odinioară au dus în robie și au vândut bărbai, femei și copii, atunci ori-ce invitare am privi-o deja de insultă.

„Ori să presupunem, că Sultanul ar pune de acum înainte la cale cu severitate draconică un sistem de exterminare în contra soților nostri de confesiune ori de naționalitate, ar declara de înțelepciune de stat: „C-l-ce va să trăiască în Turcia, acela are să se facă Turc, poate să păzască limba sa maternă numai într'ascuns, dar' mai trebuie să și plătească pentru aceea, ca pruncii lui să se crească în spirit turcesc și în limba turcescă”, noi ne-am mulțumi, ca să fim invitați la Constantinopol. Ba am declara de cruzime de simț, de vânzare, dacă un patriot cu toate acestea s'ar înjuga la carul triumfal turcesc și ar iubi împreună, că Germanilor, Slavilor și Românilor li-se ia cu forță naționalitatea, ear' în religie cel puțin se împedecă în măsură gravă.

„Ceea-ce are valoare pentru Turcia, aceea se înțelege dela sine, că are valoare pentru toate țările lumii, așadar' și pentru Ungaria. Adevărat că zic, că Ungaria ne este mai aproape, că ea formează cu Austria un imperiu dualistic, că patria noastră se cheamă Austro-Ungaria. Eu aceasta o conced bucuros. Ba eu m'aș bucura chiar, dacă cele două împărății s'ar purta imprumutat ca doi prieteni ori gemeni. Însă e aceea prietenie, că frații nostri germani, frații slavi, frații români au fost osândiți acolo la aceea, ca să se stingă? E prietenie aceea, că soții nostri cei de credință catolică se vătămă acolo greu? E prietenie aceea, că acolo se favorizează Jidovii, cari din regatul Marian de odinioară sunt deja pe calea de a face un mare Ōs-Budavár?

„Într'aceea nu sunt așa de unilateral, cât cu nedreptățile întemplate să învinuesc poporul maghiar. Eu știu, că Maghiarul e un bărbat generos, ospital și nobil. Ceea-ce se întâmplă acum în Ungaria, aceea are să se pună pe răvașul așa numiților șoviniști, mai ales pe al Jidovilor acelor, cari în timpul din urmă s'au făcut Maghiari. Veritabilul Maghiar s'a făcut tolerant, de când sf. Stefan a împărțit națiunii sale cultura și creștinismul. Când acest Maghiar va ajunge din nou, să fie stăpân în propria sa casă, atunci ne vom înțelege ușor cu Ungaria, atunci invite-ne la o expoziție a Ungariei creștine eliberate, atunci vom veni. Atunci confrății nostri germani și slavi și români nu vor mai avea să se plângă la noi și să ni-se tânguească; osânda de moarte, ce e rostită astăzi asupra lor, va fi revocată.

„Acum, în anul 1896 raporturile nu sânt așa; veritabilul Maghiar ne va înțelege deci și nu se va mânia asupra noastră, pentru-că nu venim“.

Diplomatul falit.

Am arătat mai de multe-ori casuri de diplomațenie, absurdă, și stupidă, cu care cei falimentați în politica noastră, vor să-și mai mențină o sfîrmătură de încredere, ori un crâmpeiu de popularitate.

E destul să-i areți pe acești „diplomați”, pentru-ca să se compromită ireparabil.

Și aceasta o fac ei înșiși. Ei înșiși se sinucid, cu insanități proprii, ce le divulgă cu iscalitura numelui lor.

Am remarcat ieri pe Slavici. Am dat o singură probă din articolul lui. Și atâtea e destul. Dar' de ce l'am cruțat? De ce i-am mai ținut vieța diplomatică în oase?

Eată-l întreg, în toată golătețea sa; eată întreg articolul, absurd și ridicol, care se întitulează „*Concentrarea Mocsonyistă*”:

„În coloanele organelor de publicitate ale partidului conservator e înregistrată cu bucurie ostentativă știrea, că la Lugoj dl Dr. A. Mocsonyi a fost sărbătorit alături de dl Dr. I. Rațiu și că amândoi erau încungiuși de frunțași ca Ioan Moldovan, Partenie Cosma, George Pop de Bișești, și de mulți alți bărbai cu mare trecere la Români din țările coroanei ungare.

Înțelegem bucuria aceasta, ba o și împărțim. Încă astă-iară, la pag. 8 a broșurii publicate de mine sub titlul „*Tribuna și Tribuniștii*” am zis:

„Noi, cei-ce cunoaștem lucrurile mai de aproape, știm de mult și am și spus-o în numărate rânduri, că de aici din București se

lucresă cu mare râvnă și cu multe mijloace pentru adunarea la un loc a tuturor elementelor ce peste Carpați sunt accesibile pentru o politică îndreptată contra Austriei (!? R. „Trib.“). Ear' Maghiarilor le vine la socoteală lucrarea aceasta pentru o mie și unu de cuvinte.

„Convingerea noastră e, că nu e rău să se facă gruparea aceasta“.

Dacă nu era deci rău să se facă, e bine că s'a făcut (! Red. „Trib.“) gruparea.

Vorba e născută, să fie știut pretutindeni, care e rostul acestei grupări.

Politica tradițională a Românilor din țările coroanei ungare, ba chiar și a celor din Bucovina, pornește din convingerea, că Românii numai bucurându-se de încrederea cercurilor hotărâtoare din Viena pot să-și asigure în monarhia habsburgică libertatea de dezvoltare. Astfel toți conducătorii lor, începând de la Inocențiu Claia și până la Andrei baron de Șaguna, și-au dat sfința de a produce în cercurile politice din Austria convingerea, că Românii sunt vrednici de toată încrederea și că dezvoltarea lor e în interesul monarhiei.

E lucru firesc, că adversarii Românilor, fie ei Maghiari, fie Germani, fie Polonezi ori Ruteni, ba până chiar și Sașii, și-au dat silița de a slăbi încrederea aceasta.

Îndeosebi după ce statul român a început a se consolida, ei au profitat de legăturile firești dintre Românii din monarhia habsburgică și cei din statul român spre a produce convingerea, că poporul român e un element primejdios, a căruia slăbire e cerută de mari rațiuni de stat.

În timpul celor din urmă câteva decenii li au dat mână de ajutor și aceia dintre oamenii politici ai Românilor, care-și fuchipulau, că servesc cauza neamului lor, dacă sperie împărații, manifestând tendințe primejdioase din punctul de vedere al monarhiei habsburgice.

A urmat deci un timp, când Românii le mersese vestea de cel mai nefinișitor element în orientul european, și e lucru firesc (!? R. „Trib.“), că în timpul acesta ei nu puteau găsi nici un sprigin în cercurile politice din Austria.

La 1884 s'au adunat la un loc toți oamenii, cari din această stare de lucruri trăgeau concluziunea, că dela împăratul, dela Curtea din Viena, dela cercurile politice apasene, nu mai au Românii să aștepte nimic și astfel nu le rămâne, decât să se abată dela politica lor tradițională și să amenințe spre a se impune. (Gratis asertur. R. „Trib.“).

Era destul să se dea pe față tendința aceasta, pentru-ca ei să rămână izolați, căci masele mari ale poporului nu se abat dela tradițiile lor, nu vor să amenințe și astfel s'au adunat înoprirea celor ce stăruiau în România să-și dea silița de a câștiga încrederea pierdută.

Azi, după doisprezece ani, aceiași oameni ear' s'au adunat la un loc, însă în împregiurări ca totul schimbate.

În timpul celor doisprezece ani Românii au susținut o luptă foarte grea și nu numai că n'au câștigat nimic, dar' susținerii politice lor tradiționale au fost greu lăuate, ba cei mai autorizați dintre diuși au fost nevoiți să parasească țeara și trăiesc azi în pribegie. În gândul domnilor Dr. A. Mocsonyi, Partenie Cosma ori Dr. I. Rațiu politica tradițională e compromisă și urmează, ca Românii să pornească pe noua căi, care îi duc la succese.

E prea înverdată eroarea, în care ei se află.

S'a câștigat prin luptele urmate în timpul celor din urmă doisprezece ani un foarte mare lucru: s'a produs nu numai în Austria, ci în toate cercurile politice din Europa-apăsătoare convingerea, că Românii sunt un element de ordine și de civilizație, un foarte important factor pentru asigurarea dezvoltării pașnice în orient și că niște infami calomniiatori au fost cei-ce puneau la îndoială buna lor chibzuială. Pe când la 1884 Românii din țările coroanei ungare ori nu erau știuți, ori erau considerați ca un element turbulent, azi pretutindeni sunt socotiți drept un foarte important factor în viața monarhiei habsburgice. Ear' la producerea acestui rezultat n'a contribuit nimeni mai mult decât aceia dintre luptătorii români, cari nici în fața celor mai aspre prigoniri nu și-au pierdut sarița și atât în temnița cât și în pribegie au rămas susținerii neclintite ai politicii de necondiționată și deservită lealitate. Numai astfel s'a produs pretutindeni convingerea, că Românii nu sunt nici ea Sârbii, nici ca Grecii, nici ca Bulgarii, nici ca Maghiarii, cari neliniștesc marea lume, și ca aceia, care împiedică dezvoltarea națională română, jignește mari interese europene.

Celelalte vor urma ele de sine cu fatală necesitate. (!? R. „Trib.“).

Ne vom bucura deci cu toți, dacă cei concentrați împregiurul dlui Dr. A. Mocsonyi

vor și să profite de această situație, care e cea mai priincioasă din toate pe câte le-am avut în secolul acesta, și vor și să culeagă pentru Românii roșele ostenelelor noastre. (! R. „Trib.“). Cuvinte de a ne bucura vom avea însă și dacă ei nu vor și ori nu vor voi să profite de situație, ci vor ține să sperie împărații.

Lasă, că n'are nici un „împărat“ să se sperie, dară ei vor rămâne chiar mai izolați decât la 1884.

Sgomoloasa manifestare dela Lugoj n'a fost lucru cu minte tocmai în timpul, când în Macedonia, în Creta și la Constantinopol se măcelărese oamenii, ear' în România se fac pregătiri pentru primirea împăratului Francisc Iosif.

E hotărât rostul Românilor în actuala situație generală, și nici de dragul dlui Dr. A. Mocsonyi, nici de dragul dlui P. Cosma, n'are să se schimbe rostul acesta.

Românii au fost totdeauna oameni chibzuți, element de ordine și de civilizație, și azi aceasta se știe pretutindeni: s'ar face și urgisiți Românilor și de risul lumii cei-ce ar voi să-și prezente altfel, și bucuria manifestată cu atâta ostentație în coloanele organelor de publicitate ale partidului conservator e o nouă și mai pe sus de toate înverdată dovadă despre lipsa de pricepere politică a celor-ce conduc acele organe de publicitate.

Ioan Slavici.

Aduceri aminte.

— Răspuns calomniatorilor mei. —

Sibiu, 7 Septembrie n.

(Drept introducere).

Cei-ce au încercat, ca prin calomnierea conducătorilor nostri rămași credincioși și consecuenți trecutului lor, să ne nimicească organizația, și să iee ei conducerea prin contrabandarea unei dictaturi absolute, dar' abso-lute — cum zicea la timpul seu dl Bianu, — și-au usat până acum toate mijloacele înzădar.

Scopurile lor au fost demascate, până încă n'a fost târziu, și încercarea li-s'a făcut imposibilă.

Acum ei încearcă alte mijloace și se apucă și de alte persoane; au luat la ochi pe toți, cei-ce direct sau indirect au contribuit la mântuirea cinstei noastre și la zădărnicierea planului lor. Ei s'au apucat acum și de mine.

Nu-mi pot ierta acesti oameni, că în cel mai critic moment, m'am pus, recercat fiind de cel mai competent bărbat, în serviciul cauzei. Nu-mi pot ierta, că atunci când ei au început grevă, eu am intrat la muncă, și am susținut cu atâta încordare, timp așa de îndelungat, lupta. Au nădăduit, că mă voiui disgesta de miseriele ce le-au produs, voiui părăsi acest teren greu și mă voiui retrage la câmpul de lucru mai liniștit și mai grat, pentru care m'am pregătit cu deosebire. Au așteptat această retragere, și când numai o șoaptă au auzit despre ea, ca despre o eventualitate, au propagat-o în toate părțile, și au așteptat momentul.

Nu li-am împlinit dorul. Văzând că situația e tot așa de grea, și că puterile mele modeste sunt tot așa de lipsă acum, ca și înainte cu 8 luni, am rămas la postul meu, și sunt hotărât să rămân până atunci, până când voiui avea încrederea deplină a factorilor competenți și până când campania, ce am trebuit să susțin până acum, nu se va fi sfârșit, într'un fel sau altul, în mod definitiv și liniștitor.

Am știut înainte, că mă vor ataca; am fost pregătit înainte, și de ceea-ce mă mir e, cum de m'au lăsat atâta timp în pace?

Dar' de toate atacurile lor, și cele cunoscut, și cele-ce le vor mai tăia, nu mă tem. De teama lor nu o să fug de pe câmpul de luptă, la care m'am angajat. Ursc pe toți fugarii; i-am combătut și-i voiui combate. De aceea nu voiui să fug de atacul nimănui, cu atât mai puțin de atacurile ce mi-le făuresc „discipolii“ și aderenții, conștiinți și neconștiinți, ai marelui fugar, care a demoralizat în politica noastră atâta și a stricat atâta.

Sunt conștiu de absoluta corectitate și curățenie a tuturor faptelor mele, a tuturor pașilor mei, din tot decursul scurtei mele lucrări în viața publică, sau mai bine zis, publicistică. Conștiința aceasta este scutul meu și tăria mea.

Se poate, ca intrând cu fața deschisă și cu toată sinceritatea în luptă, poate tocmai pentru aceea, să nu-mi succedă întotdeauna a mă susține și a-mi dovedi corectitatea, bunăcredința, nevinovăția, în casuri date, și dreptatea faptelor mele. Se poate!

De multe-ori adevărul a căzut încălcat de forță și neadevăr, de multe-ori dreptatea

a fost învinsă, bunăcredința a fost desconsiderată, batjocorită, de multe-ori falsitatea, apucătura necinstită, intrigheria și șiretlicul au reușit a fi mai aprobate, mai aplaudate decât contrarul lor bun. Se poate, ca și la noi să se repetească această soartă fatală a tot ce e bun, care de atâtea-ori s'au repetat în cursul istoriei.

Nici aceasta nu mă înfricoșează, nici aceasta nu mă poate îndemna să părăsesc lupta, așa de mistuitoare și ingrată și să o schimb cu o viață mai liniștită și mai comodă.

Sunt hotărât să rămân, neclintit și consecuent, în ciuda tuturor atacurilor, ori-cât de perverse și răutăcioase, chiar și cu risicul de a căde jertfa lor sau a sbuciumărilor la care voiui fi expus.

Sunt hotărât, ca mai bine să perd totul, ca mai bine să mă nimicesc, sau ruinez, total decât să cedez în fața perfidiei și a răutății, care s'a incubat în sinul vieții noastre publice.

Trecem printr'o crasă mare; se face la noi un proces de fermentație și cristalizare, cum rar a fost.

Din această generală crasă trebuie să ese ceva bine, sau poate cel puțin să ese. Fermentațiunea ce se face, poate să producă un curent bun și sănătos. Trebuie deci, ca toți, căți conduși de ideale curate ne-am aruncat în virtegiul vieții publice, să contribuim cu toate puterile noastre, chiar și jertfindu-ne pe noi înșine, ca ceva bun, ceva folositor să ese din sguduirea ce s'a făcut, ca dacă noi nu ne-am pute bucura de rodul muncii noastre, cel puțin alții să nu fie răsplătiți pe viitor numai cu decepțiuni.

Cât pentru mine, trebuie să mărturisesc, am intrat în lupta politică, ca scriitor, rău-bun, cum am putut fi, dar' cu o mare însuflețire, cu entuziasm curat și cu multă nădejde de bine. Elev, în această privință al dlui Aurel C. Popovici, cel mai entuziasmat și mai sincer luptător, entuziasmul meu a fost încălzit de entuziasmul dînsului, cu care un an de zile am petrecut împreună în Graz, cel mai frumos an al vieții mele, ear' sinceritatea dînsului a făcut de și eu sinceritatea am luat-o drept devisă în acțiunile mele. Tocmai de aceea trebuie să mărturisesc, că mari decepțiuni m'au ajuns în scurtă vreme, și mult disgust am simțit deja și până acum.

Toate acestea însă nu m'au descurajiat; speranțele bune, ce mi-s'au deșteptat în suflet, nu s'au stins.

Cred încă în puterea cinstei, sper încă în învingerea adevărului.

Tot ce s'a schimbat la mine e temperamentul. Văd, că oameni, pe cari îi ținem mari, își perd nespus de iute și de suspect sângele rece. Îi văd căzând la nivouri, la cari nu credem nici-când să se coboare. Îmi pare rău, mă doare, căci eu ei ilusiile mele de oare-când cad și se înecă în locuri așa de străine, dar' ce să fac, ce să facă ori-cine?

În schimb eu am și voiui să-mi păstrez sângele rece și calm. Ori-cât de vehementă, de fulgerătoare și detunătoare, o necuviință tot necuviință rămâne. Spusă cu glas ori-cât de înalt, o murdărie tot murdărie rămâne și ea tot asupra celui-ce o întrebunțează se răsfărge. De aceea eu nu voiui lovi în nime, nu voiui ocări pe calomniiatorii mei, nici chiar atunci, când îi văd cum mînesc ei, știind că spun o minciună, nici atunci, când reaua lor credință și tendințele lor străine, lăaturalnice, es clare la lumina zilei.

„Sine ira et studio“, eu voiui căuta să spun faptele, ca să le poată judeca ori-care om, care are judecată, și care nu e obicinuit a judeca cu mintea altora, ci cu a sa proprie.

Tot ce mă doare în această afacere e, că trebuie să-mi perd timpul, ocupându-mă de mine însu-mi, și umplând coloanele scumpe ale acestui ziari cu fapte, cari mai mult sau mai puțin, se leagă de numele meu.

Tot ce mă genează e, că trebuie ca eu însu-mi să scriu despre mine, neglînd chestiuni de interes obștesc, pe cari în urma datoriei mele ar trebui să le tractez.

De aceea rog publicul, să mă scuse, căci sunt silit să fac aceasta, vorba fiind de cinstea și caracterul meu, de care nu pot suferi să se apropie nici o umbră de bănuială măcar.

N'am căutat să-mi fac reclamă ori nume. Cei-ce mă cunosc știu, că mai mult am scris anonim sau pseudonim. Acum însă e vorba de a mărturisii și declara în public, ear' nu de a scrie raporturi ori foșoare. Acum o să subscriu totul, și cred că am dreptul să pretind dela acela, care m'a atacat, să ese la lumină, în fața publicului, căci de nu îl voiui pune eu acolo, fiindcă — îl știu.

Atâta drept introducere.

Dr. E. Dălmău.

Tămbălăul dela „Poarta-de-fer“.

Monument lui Huniade Corvinul.

— Raport special. —

X. 7 Septembrie n.

În apropierea Ulpiei-Traiane, la pasul numit „Poarta-de-fer“ în comitatul Hunedoarei, a fost ridicat în acest an al nebuniilor milenare un mic monument tutu amintirea marelui erou român Ioan Huniade Corvinul. Inaugurarea monumentului a fost în 6 Septembrie st. n.

Lucrul în sine ar fi fost bun și de toată lauda, dacă și acest mic semn de recunoștință față de marele erou nu ar fi fost folosit spre scopuri exclusiv maghiare. Maghiar, maghiaria și ear' maghiaria.

Faimosului fișpan dela Deva i-s'au ridicat porți triumfale în Hațeg, Totești, Grădiște și Zăicani, toate cu inscripții și embleme maghiare, cu tricolorul unguresc. Inscripțiunea de pe monument e toată în limba maghiară — nici un cuvânt românesc, delcșeltuiala în cea mai mare parte cade în căra Românilor, cari în majoritate preponderantă compun comitatul. Și cine au fost arangerii? Cine a compus faimosul banderiu? Cine purta cocarde ungurești?

„Mi-e rușine să spun.

Banderiul a fost compus din Români.

Români? — Da! Românii aceia cari au fost și la Pesta și astfel au tradat cauza națională. Scriitorii de notari români purtau cocarde ungurești etc. În fine totul fu înbrăcat în formă millenară cu obicinuitele lăudăroșii a celor-ce falsifică istoria.

Fișpanul nu s'ăfă a demonstra în fața străbunilor Carpați, că Maghiarul, după ce a cuprins țeara cu arma în mână, nu a extirpat popoarele subjugate, ci le-a primit de frați, cu cari împreună au împărțit drepturi și avere.

Și precum cei șapte duci maghiari au încheiat între sine legătura de sânge, astfel Maghiarul cu naționalitățile au încheiat frățietate etc.

Kún Robert afirmă în vorbirea-i festivă, că Maghiarii la descălecarea lor în aceste plaiuri au alungat popoarele aci aflate, căci — vezi Doamne — cel mai tare învinge pe cel mai slab, ear' pe Maghiari nu i-a mai alungat nime. Mai târziu au venit „Rumenii“ cum zice el, însă nu cu arma în mână, nu ca învingători, ci ca simpli păstori, pe cari Maghiarul i-a primit cu ospitalitate. (Săracă lume!) Mai târziu veniră și alte colonii de diferite popoare, cari toate au aflat aici razim și ajutor. (Vezi, cum se fabrică istoria!) Toate împreună au apărât patria și tronul.

Astfel și în oastea lui Huniade au luptat împreună Maghiarul cu „Vala lui“ (oláh) și au învins. Deci astfel uniți și de aici înainte fără deosebire de limbi și confesiune se luptă pentru libertatea și îndobirea patriei maghiare.

Poporul adunat în număr mare numai din curiozitate, crezând că e „nedeie“ sau „ruga“, ori că vine ministerul sau doară chiar și împăratul împărat, firește nu înțelegea nimic din toate acestea neștiind ungurește, ear' mulțimea de Jidani admira înalta înțelepciune a domnului orator...

Monumentul a fost sfințit mai întâiu de plebanul romano-catolic din Hațeg. Apoi l-au mai sfințit pe rând vicarul român-unit din Hațeg: Nicolae Nestor, un preot român ne-unit, pe care din fericiere nu-l cunosc, și în fine preotul calvin din Hațeg. Mirare, că nu l'a sfințit și rabinul, precum se sronise.

Și acum plecați culmile voastre Carpaților, înalță-te Retezatule, opriți-vă apelor și ascultați: vicarul Nestor s'auie pe tribună și începe cuvântarea ocațională către poporul adunat.

Mai departe nu știu.

Din depărtare auziam „éljen“-uri grandioase și câte un slab „să trăiască“.

Înnuri ungurești, bandă ungurească, topor unguresc, și la toate acestea se află și cosde de român.

Dar' n'ai ce-i face: „în politică toate sunt schimbătoare“ — vorba lui Mangra.

Luceafărul de ziua.

REVISTA PRESEI.

Presă română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 188) sub titlul „Lumea gendarmilor“ publică o revoltătoare corespondență despre barbariile și sâlbăciile gendarmilor, datați din comit. Hunedoarei. Corespondenței îi premerge o mică introducere despre stările pline de bravuri gendarmărești, din nefericita noastră patrie.

Dreptatea (nr. 188) în un prim-articol „După adunarea din Lugoj“ arată simțimtele ce ne-au cuprins pe toți Românii în fața frumoasei adunări a „Astreii“. Unirea și solidaritatea e garanța progresului viitor. Sfrșște aducând elogiul dlui Al. Mocsonyi, pentru discursul seu ținut la Lugoj.

„Astra“ la Lugoj.

S c e n e.

(Urmare.)

Procesiunea corurilor.

E după sfrșșitul liturgiei, în prima zi a „Astreii“. Mai toți oaspeții s'au adunat în curtea bisericii gr.-orientale. O variație de figuri și de costume, de să te tot uiți. În giur, grupuri-grupuri corurile, cu tablele lor, unele cu stindardele lor frumoase, de metasă.

Să pornesc la prima sedință.

Corurile s'au pus în șir, grup de grup. Coriștii s'au posteză câte 8 într'un rând. În fruntea fiecărui grup unul ține în mână un par, în care e înfipă o tablă albă înramată cu roșu, pe care stă scris numele comunei. La sfrșșit câte un corist mai puternic duce stindardul corului. Așa se urmează unul după altul 19 coruri, la distanță cam de 10 pași unul de altul. Șirul îl încheie „reuniunea de cânt“ a Lugojenilor.

E un șir lung, frumos, ordinar și variat. Pare că e o expoziție vie de costumi bănățenești.

În urma regimentului de coriști urmează fruntașii: președintele Moldovan, președintele Dr. Rațiu, G. Pop de Băsești, frații Mocsonyi, Dr. Hossu Longin, Babeș etc. etc...

Eată o expediție culturală!

Ea trece pe strada de lângă tribunal, pe lângă casa orașului în piață, pe lângă casa lui Udria, încungiură catedrala greco-catolică, și ajunge la casa comitatului. Acolo se oprește cel dintăiu cor. Celelalte se opresc și ele și formează un lung șpalir...

Acum trec fruntașii aclamați cu „să trăiască, să trăiască“.

Ei dispar, în sus, pe treptele măreșului palat al comitatului caraș-severinean.

Biroul de presă.

Când intri mai întâiu în sala comitatului te surprinde o tablă înfipă lângă cea dintăiu masă verde. Pe ea stă scris: „Biroul de presă“. Sntem trei ziariști, dela 3 ziare ale noastre, cari intrăm, și ce mare ni-e surprinderea, că masa e așa de ocupată de abia mai avem și noi loc.

— Domnii snt ziariști?

— Da... „Bud. Hirlap“, „Országos Tudosió“, „Sülugarn“, „Tem. Zeitung“... etc.

— Dar' poate ați greșit, d-lor!? Azi nu e congregațiune comitatensă... azi e adunarea „Astreii“ românești...

— Merș... știm, de aceea am venit și noi.

Snt numai doi ani, de când la adunarea din Sas Sebeg, în comitatul Sibiuului, „Tribuna“, care apărea în strada Măcelarilor, din Sibiu, nu avea nici un reprezentant! Și acum, după doi ani, când vine reprezentantul „Tribunei“ snt deja atăția „reprezentanți“, de abia mai poate găsi un locșor ca să-și facă și el notițele.

„Tempora mutantur — în doi ani. (Era să zic: „în trei timpuri“, ca și „Sfr“ al gazetei bucureștene).

Emularea.

La fundul altarului bisericii gr.-orientale ard mulțime de lampioane înfipte într'o construcție de laji, care se ridică deasupra unui podiu. În fața podiului un vast cerc. Scaune de scânduri, ocupate toate. Pe la fundul cercului arbori stufoși, prin cari luna de abia își poate furișă vre-o rază, ca să concureze cu palida lumină a lampioanelor.

Pe podiu vin rând pe rând grupuri de țerani, îmbrăcați de sărbătoare. În fruntea lor pășește câte un învțător ori preot, ori chiar câte un țeran, pe care îl cunoști, de pe laută, ori flaută, ori bastonașul de comandă, că e conducător.

Ei face un compliment publicului, care răspunde cu aplauze și aclamațiuni. Până atunci ceata lui s'a pus în semi-cerc și ia poșie, cu armele amănă... niște file de hârie.

Capitanul s'au întoarce către ei, le face semn, șoptește, să pleacă în dreapta, în stânga, își ridică mâna dreaptă și începe a undula pe tact...

Deodată, ca prin vrajă, es glasuri, armonii și melodii se varsă de pe podiu, în liniștea serii, la palida lumină a lampioanelor, pe când luna se uită furșș printre ramuri.

Rînd pe rând, ei vin, snt duc, vin, snt duc, vre-o 20 de grupuri.

Să-i tot ascultii!

Deșteaptă-te Române!

Podiul e părăsit. Doar' un piano mai reamintește rolul lui. Ațuri s'a ținut o tabără de coruri.

Închipuiți-vă un spațiu în formă de triunghi. În mijlocul triunghiului o masă. Pe masă stă în picioare Vidu, cu mâinile ridicate, ca-și-când ar voi să dea signal.

De-a dreapta și de-a stânga lui câte un ficior, care ține câte o lampă în mână. Ra-

zele lampelor ti luminează fruntea. Giur im-
pregiur o mare de oameni.

Sunt tot țărani, îmbrăcați în costume
naționale. Coloarea albă prevalează. Dea-
supra lor, în 4 locuri se înalță pe pari table,
cari ne indică tonurile „Tenor”, „Bas” etc...

În fața lui Vidu, la cornul triumfului
stă presidentul „Astrei” cu garda sa obișnuită,
cu frunzași.

E un moment de încordare, o clipită de
așteptare. Vidu stă ca răstignit, cu brațele
ridicate nemiscat, dar’ cu aurcolă pe frunte.

Deodată el se mișcă din mâini... Și se
reversă un murmur de melodii cu grabnic,
maiestos și dulce ropot...

„Deș-teap-tă-te Ro-mă-ne”...

Și merge, și curge, și fiori ne trec prin
inimă, prin creieri, prin suflet... Parcă e un
vis feeric...

Presidentul „Astrei” își descopere capul,
și face atenție și pe ceilalți. Toți își iau în-
cet pălăriile a mână, parcă li-s-ar face o re-
velație, o descoperire dumnezească, înaintea
căreia trebuie să te închini.

La cap răcoare, în suflet căldură...
Impunător, tot mai mai cu foc, tot
mai impunător, tot mai mai...

La spatele nostru deodată se aud șoapte:
„Vine episcopul, faceți loc, faceți loc...”

Este episcopul Popea... Pătrunde prin
mulțime și apare, ca o vedenie venerabilă, cu
barba sa cea albă.

Acum a ajuns, e în fața lui presidentul
„Astrei”. Ascultă, e pătuns, și înțet
și pune mâna la pălărie și-și descopere capul.
Stau doi prelați, umăr la umăr, unul
lângă altul... și corul continuă:

„Preoți cu crucea în frunte, căci oastea
e creștină! Devisa-i libertate...”

Și un vulcan de foc erupse la dreapta,
și o lumină purpurie se reversă peste semi-
umbra în care ne găseam, și un nor de fum
suria, de după care purpuriul focului bengalic
pare-că e o auroră de zi frumoasă vesti-
toare.

Este aurora unei noue epoci...

Răsună și ultimul accent, și cutremurul
ce a zguduit atât timp atâtea suflete, fiori
și căldura, erup toată într-un adevărat fur-
tunos aplaus și nesfârșite aclamațiuni!

Corul e silit să mai înceapă odată.

Și mai trecem odată prin acea dulce
sguduire de suflet, la aceeași feerică auroră
de purpur, care e salutată cu același tunător
și sgomotos aplaus impus de entuziasm...

„Erită sgomotoasă manifestațiune”, care
— după Slavici — „n’a fost lucru cuminte!”

De! După cum e — mintea omului.

(V a urma)

Aforisme politice.

— Una la zi. —

Nu: nu monarhul e de care mă tem,
pentru-că el e neschimbat: e aristocrația de
care mă tem atât de mult, pentru-că ea nu
se schimbă. Și precum ea e neschimbată, așa
și nu mai puțin neschimbat e interesul ei în
oposiție cu interesul poporului.

Benthani.

CRONICĂ

Sibiin, 8 Sept. a. 1896

MM LL. Regele și Regina Ro-
mâniei întorcându-se dela Sigmaringen, unde
se vor duce săptămânal vizitare, se vor opri
o jumătate de zi la Viena, primind în au-
diență pe contele Goluchowski. MM. LL.,
după-cum se anunță din București, se vor în-
torce în România la 3 Septembrie.

Metropolitul Miron și „Astra”.
Invitat fiind din partea comitetului arangia-
tor și Excelența Sa Metropolitul Miron, ca să
ieie parte la adunarea generală a „Astrei”,
dinsul a răspuns prin următoarea scri-
soare:

Prea stimatului domn advocat Tit Hateg
în Lugoj.

Prea stimate domnule!

Mulțumindu-vă pentru onorifică invitare,
ce mi-o ați adresat cu dl Dr. Isidor Pop la în-
săreținarea onorabilului comitet central pen-
tru arangierea festivităților la intrinirea „Aso-
ciațiunii transilvane pentru literatura și cul-
tura poporului român” în Lugoj, la 15/27 și
16/28 a curente, — cu părere de rău vă
fac cunoscut, că având să se intrunească în
același timp aici în Sibiin reprezentanții fun-
dațiunii lui Gozdu, al căreia președinte sunt,
nu voi pute participa la sărbările ce le
arangiați pentru ocazia amintită, cu to-
tă aș dori să fiu prezent mai ales la prima
întrunire a numitei Asociațiuni pe un teritor
lărgit, care chiar pentru-că este lărgit, are
se unească tot mai strins și mai cu succes
întreg elementul nostru român în năsuțele
sale culturale, ceea-ce a fost și rămâne o do-
rincă a mea ferbinte.

Cu aceasta exprim totdeodată onorabi-
lului comitet respectele mele, ear’ adunări
generale a Asociațiunii noastre devotamentul
meu sincer.

Sibiin, 6/18 August 1896.

Miron Romanul m. p., metropolit.

Lumea gendarmilor. „Gazeta Tran-
silvaniei” publică o corespondență din comi-
tatul Hunedoarei, sub titlul de mai sus. Fap-
tul ce-l relevă corespondența e foarte re-
voltător. La noi gendarmii au ajuns a fi în
loc de suținătorii ordinii, tulburătorii păcii
și căii poporului; ei au ajuns de atacă pe
stradă chiar și femei nevinovate, fără nici
un scut și ajutor. Dăm și noi după „Gazeta
Transilvaniei” faptul acesta revoltător:

„La 5 Iunie, doi gendarmi „eroi”
din Ilia-Mureșană, inspecționând, prin sate,
după răufăcători, au ajuns în comuna Leș-
nic, comună curat românească în apropierea
Devei. Fiind zi de Duminecă, ficele dlui
preot George Popoviciu au eșit la plimbare.
Pe drum se întâlniră cu cei doi gendarmi.
Ajunși față în față, gendarmii, răstindu-se
câtă d-na preoteasă Maria Popoviciu mări-
tă Petre, din Cârjiți, — care venise să
cereteze pe părinți și surori — apoi cătră
tinerele domnișoare Sinefa și Victoria Popo-
viciu, surorile doamnei preoteșe, amenințând
cu puștile, pretindeau, ca una diu ele, d-șoara
Sinefa, să deie jos pânclia în tricolorul ro-
mân, ce o purta la gât.”

Firește, că damele atacate nesimțindu-se
vinovate nu au ascultat de provocarea gen-
darmilor. „Atunci unul dintre gendarmi, cu
numele Fekete József, cu o furie barbară se
reperă la d-ra Sinefa Popoviciu și cu o pu-
terea brachială a rupt de pe gâtul ei pânclia
tricoloră română.”

Gendarmii cu toate-că au fost ei ino-
vați prin procedura lor barbară, le-a pîrit la
solgăbiru pe damele nevinovate. Și ce se
vezi, solgăbirul în loc să pedepsească pe
brutalii gendarmi, a introdus investigație în
contra tinerelor dame.

În 29 Iulie au stat acusatelor înaintea
tribunalului din Deva. Cu toate-că apărăto-
rul lor a arătat în un frumos discurs peca-
toșia gendarmilor și invinovăția lor, cerând
aspra pedepsire a gendarmilor, solgăbirul
Fekete József, după o răgândire de 20
de zile a adus următoarea sentență asupra
nevinovatei dame:

„Maria, Sinefa și Victoria Popoviciu,
până acum nepedepsite, pentru purtare de in-
signii străine se judecă de vinovate; drept
aceea, se pedepesc: cu câte o zi de închi-
soare, sau 5 fl., apoi fiecare cu câte 35 fl.
pedepsă în bani și 30 or. spese. La cas de
nesolvire, fiecare va avea să sufere cîte 4 zile
închisoare, pe spesele proprii, — fiindcă a
purta insignii străine este oprit prin ordina-
țiunile ministrului de interne nr. 62.693/885
și nr. 26.559/874.”

În contra sentenței acesteia atât de bar-
bare și nedrepte, cum numai în Ungaria
poate fi, s’a însinuat recurs. Așteptăm
plini de indignare hotărîrea forurilor mai
înalte, ca să vedem, că oare într-adevăr la
noi în țeară gendarmii și solgăbirii poartă
cărma?

Nou proces „millenar”. Din *Gladna-*
română (Bănat) ni-se scrie, că preotul-capelan
de acolo, dl Ioan Neagu e pus, în urma de-
nuntării învătătorului Cornel Musta, sub
acusă de cătră tribunalul din Lugoj, pe motiv,
că la sărbarea școlară „millenară” din 9 Mai
u. a r fi agitat contra statului, smul-
gă de pe piepturile școlărilor tricolorul ma-
ghiar și ar fi vătămât onoarea învătătorului
Cornel Musta și a soției sale Lucreția.

— Multe mai sînt și roadele „patriotice” ale
„millenarului”...

Visita Țarului în Germania. Săm-
bătă, la 8 ore și 50 de minute dimineață, a
fotrat în gara din Breslau trenul de curte al
Țarului. În Breslau deja era mișcare mare
și se aștepta cu viu interes sosirea înalților
oaspeți. Poliția a luat măsurile cele mai
stricte, ca totul să se întempe în ordine. La
sosirea trenului imperial rusesc, compania de
onoare a regimentului de grenadieri nr. 12
prezentă arma și muzica întonă marșul de pre-
sentare. Pe peronul gării se aflau: împăratul
Wilhelm, împărăteasa Augusta Victoria, apoi
vr’o 20 de prinți germani, suiteles, generali-
tățile, autoritățile civile, cancelarul prinț H.
henloha, secretarul de stat Marschall și o mul-
țime de alți dignitari. Faciend o s’ănt revistă
asupra companiei de onoare și prezentându-
li-se înalții dignitari germani, Maieștile Lor
rusești, între entusiastele aclamații ale popo-
rului plecară spre palatul așa numit „Landes-
haus”, cuartirul destinat Țarului și Țărevnei.
Aici Maieștile rusești luară d’junul, fiecare
o scurtă vizită împăratului german și împă-
rătesei, și plecară pe câmpul de paradă, unde
erau înșirate trupele corpului 4 de armată.
Țarul lauda foarte mult finuța troleelor și fe-
licită pe comandantul lor, principele ereditar
de Saxa-Meiningen. Săara s’a dat un
prânz festiv de 525 tăcămuri. În decursul
prânzului împăratul Wilhelm ridi a un toast
în onoarea Țarului și a Țărevnei, salutând pe
Țar ca pe susținătorul păcii. La ac stea a
răspuns Țarul mulțumindu-i împăratului pen-
tru frumoasa primire. În decursul zilei de 6
a. l. c. Maieștile rusești făcără mai multe
visite, ear’ diplomații ruși și germani, alături
în suitele ambilor domnitori, ținură o confe-
rență în cuartirul cancelarului german. Ța-
rul a împărțit apoi mai multor dignitari de
stat, orduri rusești.

Stindard valach pe turnul bise-
ricii. Sub titlul acesta „Erdélyi Híradó” scrie
că în anul trecut preotul Vasile Gomboș
din Vidra-de-sus, fiindcă a pus pe turnul
bisericii o flamură românească a fost con-
damnat la o amendă de 50 fl sau 5 zile
închisoare. Numitul preot a recurat în contra
sentinței în două rânduri, dar’ chiar și mini-
strul de interne a întărit sentența. Preotul va
avea deci să-și sufere pedeapsa. Faptul acesta pe
noi nu ne prea surprinde, fiind în Ungaria lucru
de toate zilele.

Incendiu violent. Din *Comana-infe-*
rioră (comit. Făgăraș) ni-se scrie, că în 31
August n. la 10 ore a. m., a izbucnit acolo
un incendiu violent, care ajutat de vânt, a pre-
făcut în cenșe case, grajduri, șuri, bucate,
nutreț, vestimente și unelte economice la 14
locuitori. Abia pe la 2 ore d. a. s’a putut
localiza focul, deși au venit într’ajutor și mai
mulți locuitori din comunele învecinate: Cu-
ciulata și Comana-superioară. Nefericirea s’a
escat din negrija unor copii, cari s’au jucat
cu chibrite lângă o șură. Pagubele se ridică
la 4000 fl. Asigurați au fost numai 5 inși
dintre năpăstuiți.

Jidov decorat. „Fremdenblatt” din
Viena anunță, că M. Sa Monarhul nostru a
conferit baronului Nathaniel Rothschild marea
cruce a ordinului „Francisc Iosif”.

Poliția din New-York și femeile.
Poliția din New-York de multe-ori e silită a
da lăcaș peste noapte femeilor de acolo.
Emanciparea femeilor în New-York este con-
trarul cel mai mare al poliției, de oare-ce de
când femeile s’au emancipat în New-York,
poliția se plânge necontentit contra lor. Așa nu
de mult 24 femei au trebuit să fie dușe
peste noapte la poliție, fiind aflate târziu pe
strade bete. Aceste femei erau din diferite
clase: femei măritate, fete, doamne și domni-
șoare. Ele fură pedepsite la 30 ore arest.

Datoriile prințului de Wales. Din
Paris se împărteșește, că regina Victoria a
Angliei s’a hotărît să plătească suma de 40
milioane franci, pe care prințul de Wales o
împrumutase dela baronul Hirsch, și pe care
acuma o pretindeau erezii decedatului milio-
nar jidan.

Bibliografie. A apărut: nr. 8 al
revistei enciclopedice lunare „Primăvara” din
Ploiești, pe luna lui August. Sumarul:
„Cronică agricolă” de G. C. — „L’cție pra-
ctică din stupăritul rațional”, de Remus N.
Băgescu. — „Agricultura română pierd”, de
G. Cernat. — „Sus pe cai” (anecdota popo-
rală), de Costache Modestu. — „Copiii” (ur-
mare și fine), de Cr. Voiculescu. — „Cursu-
rile de agricultură dela Văratec”, de Dem.
Măndricelul. — „Creștinul cătră sinucigaș”,
de Marin Iliescu. — „Pestalozzi și școala sa”,
de M. E. Mihăescu. — „Despre lux și legile
lui la Români”, de C. Stăncescu. — „Gim-
nastica”, de I. Morar. — „Din obs staț.
uometrice”, de Dem. Măndricelul și D. Ba-
silescu. — „Dela Badapesta”, de Delabladire. —
„Snoave”, de Cr. V. — „Posta lunară”, de
„Primăvara”. — „Ianoș Pipoș”, de Dela
Rudu. — „Aritmogrif”, de V. Costăchescu.

Nale austriacă cufundată. După-
cum se depășează din Fiume, naia austriacă
„Adel” în calea sa spre Marseillesa ciocnind-
se cu un vapor francez s’a frânt și cufundat.
Dintre navigatori unul s’a înecat.

Moarte din numărare de bani.
Un neguțator de frunte din Dobrița, numă-
rând în zilele trecute mai mulți bani de
aramă unui client al seu, ducându-și des de-
getele la buze, unde avea o mică rană, pe
care însă n’a băgat-o în seamă, și-a înveninat
sângele. Înveninarea a lucrat cu atâtea pu-
tere încât nefericitul a murit în decurs de
24 oare.

Posta redacțiunii.

Dlul I. B. în Te—va. Corespondența conți-
nând numai generalități n’o putem publica. Împăr-
teșe-ne casuri concrete cu date autentice.

La

Abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foi —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA”

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Constantinopol, 7 Septembrie n. Ieri
au fost arestați aci 35 Armeni, cari veniseră
cu drumul de fer, din străinătate, provăzuți cu
pasapoarte din diferite țări.

În zilele din urmă au fost lipite pe zi-
durile din Stambul de repește-ori placate cu
cuprins revoluționar.

Miliția ce păzește palatul Yldiz-
Kiosk, în număr de 2000 au fost provă-
zuți cu puștile „Mauser” și cu muniția co-
răspunzătoare.

Praga, 8 Septembrie. La intrinirea
publică ce a arangiat-o reuniunea antisemită
cehă de aici într-un local, venise și o ceată
de socialiști. Provoacă de mai multe-ori
scandaluri, au fost grozav bătuți de cătră an-
tisemiți cu scaune și păhare. Comisarul a
diolvat intrinirea.

Strassburg, 8 Septembrie n. Șefii
antisemiți germani, Bebel și Bueb, cari
veniseră la Markkirch, în Franția, pentru a
asista la o intrinire socialistă, au fost expul-
sați de cătră guvernul francez.

Paris, 8 Septembrie n. Toate ziaarele,
afară de cele socialiste, aproabă guvernul
pentru expulsarea lui Bebel și Bueb.

Bibliografie.

La librăria „Tipografia”, societate p3 ac-
țiuni în Sibiin, se află următoarele cărți:

„Memorial”. Archiep. și Metro-
politul Andrei baron de Șaguna,
de Nicolae Popea fl. 1.30
„Doina”, conf. ținută la ateneul din
Bărlad, de Măndrescu — 28
„Critice” 1867—1892, de Maio-
rescu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr. 4.—
„Poveștile Bănatului”, de Că-
tana — 30
„Literatură popor. română”,
de Gaster 2.50
„Introducere în Cărțile Tes-
tamentului vechiu și nou”,
de Dr. Iuliu Olariu 2.50
„Cersitorul”, dramă în 2 acte
de Livescu — 50
„Cudii Critice”, de Ghera. Vol.
I. și II. a 2 fl. 20 cr. 4.—
„Higiiena română”, de Dr. Leo
Murșianu 1.—
„Izvoade”, de Demetrescu 4.—
„Trandafiri și vioarele”, de
Pop-Retegatul — 10
„Din Moldova”, schițe de Ko-
tzebue 1.—
„Floarea din Firenze”, de Li-
vescu — 50
„Istoria Românilor sub Mi-
hail-Vodă-Viteazul”, de Ni-
colau Bălcescu 2.—
„Trăvnițe”, 10 piese Slovacști
Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. 3.—
„Scrierile părinților aposto-
lești”, de Dr. Iuliu Olariu — 70
„Merinde dela școală”, de
Popa — 60
„Despre influența împregiu-
rărilor”, de Panaite Zosin — 50
„Memorii din timpul răbo-
iului”, de Georgescu — 88
„Pui de lei”, poezii eroice, de
Nenițescu 1.—
„Iosicii”, de Macedonski 2.—
„Copii de pe natură”, de Ne-
gruzzi 1.50

La comendele din afară să se adaugă pentru
porto postal totdeauna încă 5 cr., ear’ pentru expediție
recomandată 2 cr. v. a. Pentru siguranța expediției
recomandăm modalitatea din urmă.

Chestiuni de învățământ, un volum de
340 pagini; note asupra învățământului primar
de d. A. Lupu-Antonescu, profesor și ins-
pector al școalelor primare și normale. Cu-
prinde următoarele capitole:

Statul și învățatul. — Alexandri și C.
Negruzi pedagogi. — Cartea de cetire. —
Programa studiilor primare. — Cine, ce?
— Un învățator inimos. — Negru pe alb: sără-
cimea școalelor rurale, recrutarea învățătorilor,
localurile, circumscripțiile școlare etc. — Con-
ferențele didactice. — Cucerții de Ruși.
— Examenale particulare. — Școala și școlarii.
— Un document școlar: reformele propuse de
consiliul general de instrucțiune din 1884. —
O excursiune la țeară.

De vânzare la toate librăriile și la edi-
torul H. Steinberg, strada Șelari nr. 18. Preț
ul 2 lei.

Oșindarul zilei.

9 Sept. n. 1896

Iulian: Cuviosul Moise Arapul.

Gregorian: Georgine.

Soarele: răsare 5.36, apune 6.24. m.

Buletin meteorologic.

Sibiin, 8 Septembrie n. 8 ore dimineață.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 755.4)	Diferența din prezic	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observat				
755.1	+ 2.5	+14.8	23.8 + 13.0	W

Din țeară 5 Sept. n. 7 ore dimineață.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempera- tura Celsius	Vântul direcția târnia
Budapesta	761	19	—
Batavia	762	16.5	VS
Cluj	751	16.2	V
Praga	752	17.1	V
Arad	752	17.7	V
Pandora	764	19.4	NV

Sosiți în Sibiin.

În 8 Septembrie n. 1896

Hotel „Împăratul Romanilor”. D. n. protopop din
Făgăraș. G. Lotinovits, delegatul Cărușii din Bu-
dapesta. M. Roth, privat d’n Medias. D. ca Hahner,
șef de notar din Apoldul-mare. A. Deac, cu familia, prof.
din Bi. J. R. Weil, antreprenor din Komorn. S. Mihály,
director și D. Kondor, monteur din Cluj. Preisch, in-
giner suprem din Săliște. K. Wanek, comerciant din
Cămpulung.

Hotel „Neurivier”. A. Nagy, oficial din Cluj.
Abrahamovits cu soția din Arad. E. Nagy și d-na
Dési din Toplița română, toți privatieri. M. Stein,
novelist și I. Grüber din Budapesta. Sandor, Matzler și
L. Iovancsics din Viena, toți voiajori. Schwartz din
Alba-Iulia și S. Klein din Săliște, comercianți.

Hotel „Meltzer”. I. Dună, privatier din Turda.
F. Fleischner, comerciant din Făgăraș. I. Barac, ospetar
din Săliș, Elena Popovici, privatieră. V. Oprean și
V. Oprea, neguțători, toți din București. Agudan, notar
și Depu r, jude din Mănădră. Klein, notar și Wach-
ner, pielar din Agnita.

Hotel „Meltzer”. I. Căndea, comerciant din Bu-
curești. Iulia Poppi, privatieră.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 5 Sept. n. 1896.

Săminte		Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo		
		dela	până	dela	până		
Grâu							
Bântănesc nou		77	6.70	6.80	78	6.80	6.85
Grâu dela Tisa		77	—	—	78	—	—
Grâu „Pesta		77	—	—	78	—	—
Grâu de Alba-Reg.		77	6.85	6.90	78	6.90	6.95
„Bacia		77	6.90	7.	78	6.95	7.
Grâu ung. de Nord.		77	—	—	78	—	—
Săminte vechi ori noue		Soin	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.			
			dela	până			
Săcară			70—72	6.15	6.25		
Orz		de nutreț	80—82	4.20	4.50		
„		de vînare	82—84	5.20	5.90		
„		de baro	84—86	6.40	6.70		
Orz			88—90	5.80	5.75		
Cucuruz (porreab)		bântă		8.80	8.90		
„		de altăcila	75	8.70	8.75		
Măiu				10	10.75		
Hrișcă				—	—		
săminte pe termen mediu	Grâu	Bapt.-Oc.	6.80	6.82			
	„Cucuruz	Mar.-Apr.	7.13	7.15			
	„	Mar.-Iun.	4.97	4.92			
	„Orz	Iul.-Aug.	5.62	5.62			
	„	Mar.-Apr.	5.29	5.31			
			Oct.	5.29	5.31		
Produse diverse		Etila		Cămin			
				dela	până		
Prețul pe 100 kilograme.	Săm. de trif.	Lucarnă ungurească	—	—	—		
	„	roșie	—	—	—		
	Oleu de rap.	rafinat	—	—	—		
	Uns. de porc	dela Pesta	51.50	52.60			
	„	dela țeară	—	—			
	Slănină	sventă	—	—			
	„	slusată	48	48.50			
	Săm.	—	—	—			
	Prune	—	—	—			
	Liclar	slavon, nou	12.50	13.50			
„	bântănesc	13.50	13.75				
Miere	brută	—	—				
„	galbînă străcută	—	—				
Oară	de Rosenu	—	—				
Spirt						Bani	Marfa
Brut, pentru rafinare						15	15.95
Rafinat, pentru comercianți mari						52.	52.50
Brut,						50.25	50.75
Obs.: Prețurile spiritului în săptămâna trecută au rămas neschimbate							

P. T. Dame!

Aduc la cunoștință P. T. D-voastră, că m'am mutat în **Sibiu** și proferez aici eroitoria pentru dame, așa cum, conform atestatorilor mele, am învățat-o în cele dintâi institute de eroitorie din Viena.

Primește și dame și fete spre a le înșușa în făcutul hainelor, precum și în desenul de eroitorie, după un metod ușor de priceput și recunoscut de cel mai bun până acum.

Fiindcă eu lucru cu mai multe puteri, în familia mea, sunt în stare de a face și prețuri ieftine.

Rog un sprigin binevoitor.

Cu distinsă stimă

Amalia Solnitzky,
strada Urezului nr. 26.

[2035] 2-3

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“ ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

asigurează prelungă condițiile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe casul morții și pentru termene fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătită:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se ucră la
960.343 fl. 42 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Desigur se dau și oferte de asigurări se primește prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cienădei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

La firma Franz Werich, Prossnitz
(Moravia)

se primește pe lângă proviziune înaltă

representanți destoinici

la vnzarea

de oleuri și esențe eterice.

[1964] 5-10

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vnzare în
biblioteca „Tipografia“, societate pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii 15:

**INDREPTAR PRACTIC
ÎN
ECONOMIA RURALĂ**

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de
Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult

Tocmai a apărut și se află de
vzarea la „Tipografia“, soc. pe acțiuni
în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

în

UNGARIA

de

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

Apel pentru subscrieri!

Subscrierii, în dorința de a se desvolta spiritul de economisare în cercuri tot mai largi, și de a procura cu deosebire poporului muncitor creditele de care are trebuință, în încheierea contractului încheiat între noi, înființăm o societate pe acții, pe baza legii comerciale din anul 1875 art. XXXVII., a cărei plan este următorul:

1. Firma societății este „**Zlagniana**“, institut de credit și de economii, cu sediul în Zlatna (comitatul Albei-inferioare).

2. Societatea se înființează pe timp nedeterminat.

3. Capitalul social se fixează cu 100.000 coroane și consistă din 1000 acții de câte 100 coroane una.

[2054] 2-4

4. Acțiunile, ce se vor exmite, vor fi scrise pe numele respectivului acționar și vor fi provăzute cu cuponi la purtător și cu un talon.

5. De fiecare acție sunt a se depune la subscriere 40% a valorii nominale, adică 40 coroane, precum și o coroană taxă de înscriere. Celelalte rate de acții subscrise, vor fi plătite în decurs de șase luni în trei rate egale, începând dela adunarea generală constituantă.

6. Terminul ultim pentru subscrierea acțiunilor este pus pe 31 Octombrie a. c.

7. Subscrierea e obligatorie. Cei ce vor subscrie acții și nu vor satisface obligamentului lor, vor fi improcusati pe cale legală.

8. Fondatorii își rezervă dreptul de a denumi ei înșiși pe membrii primei direcțiuni, precum și pe directorul executiv.

Pentru toate cele expuse în acest apel de subscrieri, luăm răspunderea solidară.
Zlatna, în 27 August 1896.

Emanuel Beșu m. p., paroh (Zlatna), Nicolae Mușu m. p., econom (Valea-Dosului), Vasile Aron m. p., econom (Valea-Dosului), Iuliu M. Montani m. p., protopop gr.-cat în Zlatna, Ioan Moldovan m. p., preot gr.-or. în Petrângeni, Teodor Dușu m. p., cand de preot (Petrângeni), Moise Popescu m. p., proprietar (Amașul-mare), Ștefan Corpade al Anei m. p., econom (Zlatna), Ioan Olariu m. p., măcelar (Zlatna), Ioan Codruș m. p., brutar (Zlatna), Iuliu V. Albini m. p., notar și proprietar în Zlatna, George Vișu m. p., proprietar (Zlatna), Nicolae Porcariu I. Alexandru m. p., econom (Valea-Dosului), Dionisie Popoviciu m. p., notar cere. în Bacău, Nicolae Popoviciu m. p., paroh gr.-at. (Cibu), Ștefan Pasculeș m. p., proprietar (Zlatna), Nicolae Cristea m. p., preot (Petrângeni), Amfilochie Giurca m. p., notar cercual în Feneș, Ebergényi János m. p., proprietar (Zlatna), Petru Petringenar m. p., proprietar (Zlatna), Constantin Ciurea Irimia m. p., ad. not. în Zlatna.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu
se află de vnzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Baza de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavaler de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

Biblioteca lui George Barițiu.

— Cele mai ieftine cărți românești! —

Librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu ajunse în posesiunea unei mari părți din biblioteca lăsată de neuitatul

GEORGE BARIȚIU

se află în plăcuta poziție de a oferi publicului românesc cărți prețioase cu cel mai redus preț.

„Istoria Transilvaniei“.

Marele op al regretatului nostru istoric:

„PĂRȚI ALESE DIN ISTORIA TRANSILVANIEI“,

pe 200 de ani din urmă (3 volume). Se poate procura cu **preț redus**. Anume:

Vol. I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30. Vol. II. broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Vol. III. broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Opul întreg broș. în 3 vol. în loc de fl. 12.— numai cu fl. 6.50 — șese fl. și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

„Dicționarul unguresc-românesc“.

Broșurat în loc de fl. 2.50 costă acum numai fl. 1.50. Legat costă numai fl. 2.50.

Alte cărți rari și prețioase.

Prețuri reduse:

Dicționarul limbii române, după însăreținarea dată de societatea academică română, elaborat ca proiect de A. T. Laurian și I. C. Massimu. Colaboratori Iosif Hodoș și George Barițiu. — București 1876, opul complet numai 4 fl.

Glossariu, care cuprinde vorbele din limba română străine prin originea sau forma lor, precum și cele de origine înduioasă. Elaborat de A. T. Laurian și I. C. Massimu. București 1871, 584 pagini numai 50 cr.

Othello, novelă de Wilh. Hauf, traducere. 81 pagini numai 10 cr.

Responsabilitatea ministerială. Discursul de reîntrire al procurorului general și răspunsul prim-președintelui înaltei curți de cassatiune și de justiție la 16 August 1866 cu un apendice. București 1866, 57 pagini numai 10 cr.

Criticele „istorice“ ale lui Iosif Sterca de Kerpenyes scărmanate — informațiune tipărită ca manuscris de George Barițiu. Sibiu 1892. 22 pagini 5 cr.

Două drame familiare, lectură pentru tinerimea de sexul femeiesc. Sibiu 1891. 44 pag. numai 20 cr.

Actele conferenței electorale a reprezentanților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, ținută în Sibiu la 1, 2 și 3 Iunie 1884. — Sibiu, 1884 84 pag. numai 20 cr.

Tesaur de Monumente istorice, atât din vechiu tipărite cât și manuscrise, cea mai mare parte străine, adunate, publicate cu prefațe și note ilustrate de A. Popu Ilarianu. (Tomul II. și III.) București 1864 à 1 fl. 50 cr.

Două raporturi de-ale acelor prefecti de legiuni românești, cari în anul 1848/9 au susținut luptele cu insurgenții unguri până la refutarea trupelor imperiale în Transilvania. — Sibiu 1884. 80 pagini numai 15 cr.

Opurile lui Caiu Cornelii Tacit, traduse de Gavril I. Munteanu, director și profesor, date în tipar sub auspiciile societății academice după înțetarea din viață a traducătorului (Biografia traducătorului anexată). Sibiu 1871 1 fl.

Darea de seamă asupra procesului politic de presă al dlui George Barițiu, redact. „Observatoriului“, în cestiunea colectelor pentru soldații români răniți. (Pertractarea finală din 30 Aprilie n. 1879). În loc de 25 cr. acum numai 10 cr.